

VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 118-0-Kžk-08-000 017
Banja Luka, 08.04.2010. godine

U IME REPUBLIKE SRPSKE!

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Redžiba Begića kao predsjednika vijeća, te Gorane Mikeš i Dragomira Miljevića kao članova vijeća, uz učešće zapisničara Sofije Ribić, u krivičnom predmetu protiv optuženog V. P., sin P., iz B., zbog krivičnog djela silovanja iz člana 193. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Republike Srpske, nakon održanog pretresa dana 08.04.2010. godine, a po rješenju Vrhovnog suda Republike Srpske broj: 118-0-Kž-07-000 190 od 19.02.2008. godine, kojim je ukinuta presuda Okružnog suda u Bijeljini broj: 012-0-K-07-000 003 od 02.7.2007. godine i rješenju Vrhovnog suda Republike Srpske broj: 118-0-Kžž-08-000 014 od 06.11.2008. godine, u prisustvu republičkog tužioca mr Nenada Vranješa, optuženog i njegovog branioca R. J., advokata iz B., donio je i istog dana javno objavio

P R E S U D U

Optuženi V. P., zvan C., sin P. i majke D., rođene P., rođen 16.1.1970. godine u B.1, SR Nj., sa prebivalištem u B.2, Opština B., pismen, sa završenom osnovnom školom, po zanimanju rukovalac građevinskih mašina, nezaposlen, razveden, otac jednog malodobnog djeteta, Srbin, državljanin RS – BiH i RH, vojni rok služio 1988. godine, vodi se u vojnoj evidenciji B., lošeg imovnog stanja, ranije osuđivan i to: presudom Osnovnog suda u Bijeljini broj K-109/96 od 30.6.1997. godine na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) mjeseca, zbog krivičnog djela iz člana 245. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srpske – posebni dio i presudom Osnovnog suda u Bijeljini broj K-221/97 od 15.6.1999. godine na kaznu zatvora u trajanju od 2 (dva) mjeseca, uslovno na 1 (jednu) godinu, zbog krivičnog djela iz člana 206. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srpske – posebni dio, nalazio se u pritvoru od 13.1.2007. godine do 2.7.2007. godine,

K R I V I J E

Što je,

U noći između 11. i 12.1.2007. godine, oko 24,00 sata, u B.2, Opština B., došao do kuće u kojoj sama živi A. K., rođena ... godine i tražio da mu otvori vrata, rekavši da je njen susjed B., pa kada mu je rekla da zna ko je, da je V., C., psujući joj saopštio da želi polni odnos sa njom, a kada je odbila otvoriti vrata, provalio je u kuću, a potom i u sobu gdje se oštećena A. K. u strahu bila zatvorila i prethodno odvrnuviši osigurač za svjetlo, došao do kreveta gdje je oštećena sjedila, povukao ju

je do praga kuće i odnio do njive, gdje ju je, na udaljenosti od oko 27 m od kuće, oborio na zemlju, rekavši „sad si moja, sad ću te j...“, pa iako ga je molila da odustane, svukao joj gaće i istovremeno pesnicom tukao uz riječi „neću te pustiti dok ima duše u tebi“, nanijevši joj više krvnih podliva po licu, te tešku tjelesnu povredu u vidu preloma IV i V rebra sa lijeve strane, a zatim raskopčao šlic svojih pantalona, te pored njenog opiranja i jaukanja, legao na nju i radi zadovoljenja svog polnog nagona, svoj ukrućeni polni organ uvukao u polni organ oštećene, nanijevši joj i tjelesnu povredu u vidu poderotine rodnice,

Dakle, drugoga prinudio na obljubu, upotrebom sile i prijetnje da će neposredno napasti na život ili tijelo usljed čega je nastupila teška tjelesna povreda,

Čime je počinio krivično djelo silovanja iz člana 193. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Republike Srpske,

pa se na osnovu istog zakonskog propisa, te uz primjenu odredaba člana 32. stav 1., člana 33. stav 1. i člana 37. stav 1. i 2. Krivičnog zakona Republike Srpske

O S U D U J E

na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine.

Na osnovu člana 44. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srpske u izrečenu kaznu zatvora optuženom se uračunava vrijeme provedeno u pritvoru od 13.1.2007. godine do 2.7.2007. godine.

Na osnovu člana 108. stav 3. Zakona o krivičnom postupku, oštećena A. K. se upućuje da imovinskopravni zahtjev ostvaruje u parnici.

Na osnovu člana 99. stav 4. Zakona o krivičnom postupku, optuženi se u cjelosti oslobađa od dužnosti naknade trškova krivičnog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Bijeljini broj: 012-0-K-07-000 003 od 02.7.2007. godine optuženi V. P., na osnovu člana 290. tačka v) Zakona o krivičnom postupku (u daljem tekstu: ZKP), oslobođen je od optužbe zbog krivičnog djela silovanja iz člana 193. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Republike Srpske (u daljem tekstu: KZ RS).

U postupku po žalbi protiv te presude koju je izjavio okružni tužilac iz Bijeljine, ovaj sud je, uvažavajući žalbu, rješenjem broj: 118-0-Kž-07-000 190 od 19.02.2008. godine ukinuo prvostepenu presudu i odredio održavanje pretresa pred Vrhovnim sudom Republike Srpske.

Presudom ovog suda broj: 118-0-Kžk-08-000 002 od 15.04.2008. godine, optuženi V. P. oglašen je krivim zbog krivičnog djela silovanja iz člana 193. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZRS i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine. Ova

presuda ukinuta je, uvažavanjem žalbe branioca optuženog V. P., rješenjem Vrhovnog suda Republike Srpske broj: 118-0-Kžž-08-000 014 od 06.01.2008. godine i predmet je vraćen drugostepenom vijeću ovoga suda na ponovni postupak.

Nakon što je, postupajući u skladu sa navedenim rješenjem, po naredbi ovog suda provedeno DNK vještačenje, koje je povjereno Kliničkom centru Univerziteta u S. OJ Klinička mikrobiologija, te nakon održanog pretresa, na kojem je kao vještak saslušan ing. R. K., šef Laboratorije za molekularnu biologiju u navedenoj ustanovi i na kojem su kao dokazni materijal prihvaćeni svi dokazi izvedeni pred prvostepenim sudom, odlučeno je kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Prije svega treba istaći da rezultati DNK analize tragova krvi na predmetima koji su oduzeti od optuženog i oštećene A. K., kao i PAPA brisa i vaginalnog sekreta oštećene izuzetih prilikom ginekološkog pregleda oštećene od 12.01.2007. godine, imaju neutralan karakter u odnosu na utvrđivanje pravno relevantnih činjenica u ovom krivičnom predmetu. Ovo zbog toga što su na predmetima, kao i brisu i vaginalnom sekretu oštećene isključivo pronađeni tragovi za koje je vještačenjem utvrđeno da pripadaju oštećenoj, dok tragovi pronađeni na oduzetim predmetima od optuženog (plavi donji dio trenerke, duks majica i maskirna vojna jakna) pripadaju optuženom. Dakle, ovakvi rezultati ne ukazuju na optuženog kao izvršioca predmetnog krivičnog djela, ali isto tako ga i ne isključuju kao izvršioca tog djela. U ovakvoj situaciji preostalo je da se ponovo izvrši analiza dokaza izvedenih pred prvostepenim sudom, a u sklopu toga naročito ocjena vjerodostojnosti iskaza oštećene A. K., koja tokom prvostepenog postupka dosljedno ukazuje na optuženog kao izvršioca krivičnog djela silovanja koje je nad njom izvršeno u noći 11/12.01.2007. godine.

Analizom svih provedenih dokaza, izvedenom u skladu sa odredbom člana 295. stav 2. Zakona o krivičnom postupku – Prečišćeni tekst („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 100/09), ovaj sud je u potpunosti našao utvrđenim da je optuženi postupao na način opisan u izreci ove presude, to jest na način kako mu se optužnicom stavlja na teret, te da je na taj način počinio krivično djelo koje mu se optužnicom stavlja na teret, pa ga je, nasuprot drugačijoj odluci prvostepenog suda, za to krivično djelo i oglasio krivim.

Nasuprot zaključku i razlozima za takav zaključak iz obrazloženja prvostepene presude, ocjenjujući u skladu sa odredbom člana 287. stav 2. ZKP iskaz svjedokinje oštećene A. K., sam za sebe, kao i u vezi sa ostalim provedenim dokazima, ovaj sud nalazi da se iskazu ove svjedokinje u potpunosti može pokloniti vjera.

Svjedokinja oštećena A. K., čiji iskaz je iscrpno iznesen u obrazloženju prvostepene presude, detaljno je opisala kako vrijeme, mjesto, način i okolnosti pod kojima je silovana, upravo na način kako je to opisano u izreci ove presude (u kojem dijelu njen iskaz prihvata i prvostepena presuda, a ne spori ni odbrana optuženog), te objasnila način prepoznavanja optuženog kao izvršioca djela. Tokom cijelog krivičnog postupka oštećena je tvrdila da je ovo krivično djelo nad njom izvršio optuženi, da ga je prepoznala najprije po glasu, a zatim i po liku. Ovakav iskaz svjedokinje oštećene svoju potvrdu prvenstveno nalazi u svim materijalnim dokazima, prije svega tragovima konstatovanim u zapisniku o uviđaju i fotodokumentaciji lica mjesta (postojanje rešetki na prozoru kuće oštećene, tragovi nasilnog otvaranja ulaznih vrata kuće, odvrnut osigurač kod električnog brojila u unutrašnjosti kuće

oštećene, metalni predmet koji je mogao poslužiti za nasilno otvaranje vrata, tragovi nasilnog otvaranja vrata sobe, rasuta so po kući, donji veš oštećene pronađen na njivi u blizini kuće oštećene), kao i medicinskoj dokumentaciji o povredama oštećene i to otpusnici iz bolnice prema kojoj je oštećena bila na bolničkom liječenju u dane 12. i 13.01.2007. godine i nalaz ljekara specijaliste ginekologa od 12.01.2007. godine kojim se konstatuje povreda rodnice kod oštećene. Pored toga iskaz oštećene potvrđen je i saslušanjem svjedoka M. L., O. Š., B. M., J. Đ. i dr B. Š., kao i nalazima i mišljenjima vještaka B. D.-V., zaposlene u KTC B. L. (vještačenje tragova vlakana pronađenih na donjem vešu oštećene koja su istovrsna sa vlaknima od kojih je izrađena jakna oduzeta od optuženog), te vještaka medicinske struke dr V. S. (vještačenje povreda koje je zadobila oštećena) i kao takav nije doveden u sumnju niti jednim provedenim dokazom, pa ni dokazima koje je izvela odbrana. U pogledu vjerodostojnosti iskaza svjedokinje oštećene od posebnog značaja je iskaz svjedoka M. L., kao prvog lica sa kojim je oštećena komunicirala nakon kritičnog događaja, koji je sutradan po kritičnom događaju, nakon što je na njivi vidio dijelove odjeće oštećene, ušao u njenu kuću, oštećenu zatekao da leži, te je izričito potvrdio da mu je oštećena rekla „joj, silovo me C.“, te da je o tome on obavijestio policiju. Ovakvo označavanje optuženog kao izvršioca krivičnog djela nad oštećenom potvrdio je i svjedok J. Đ., inspektor koji je rukovodio uviđajem. Osim toga, i detalji razgovora između oštećene i optuženog za vrijeme kritičnog događaja, a koje detalje oštećena iznosi u svom iskazu, posebno pominjanje imena bivše vanbračne supruge optuženog S. B. („otkad nisam vidio svoju ženu S.“), takođe ukazuju na vjerodostojnost iskaza svjedokinje oštećene. Kada se pored istaknutog ima u vidu da je provedeno i psihijatrijsko vještačenje oštećene od strane vještaka neuropsihijatra primarijus dr V. D., iz čijeg nalaza i mišljenja datog u pisanoj formi, kao i usmenog i neposrednog izjašnjenja na glavnom pretresu pred prvostepenim sudom, proizilazi da kod oštećene nisu nađeni elementi koji bi ukazivali na postojanje privremene ili trajne duševne bolesti, privremene duševne poremećenosti, kao ni zaostalog duševnog razvoja, niti postojanje bilo kakvih psihopatoloških elemenata u vrijeme kritičnog događaja, te da njeni intelektualni potencijali odgovaraju starosti i naobrazbi (nije pohađala školu) i na nivou su tuposti, uz izražen intelektualni napor i redukciju intelektualne radoznalosti, objektivno ne postoji bilo kakav osnov za sumnju u vjerodostojnost njenog iskaza.

Odbrana optuženog, a što se prihvata i u razlozima prvostepene presude, sumnju u pouzdanost iskaza svjedokinje oštećene, samo u pogledu tvrdnje da je upravo optuženi lice koje ju je silovalo, gradi na činjenici konstatovanoj u nalazu i mišljenju vještaka neuropsihijatra V. D. o umanjenim mogućnostima percepcije na strani oštećene, a kao rezultat fiziologije starenja. Međutim, vještak je na glavnom pretresu na izričit upit jednog od članova vijeća prvostepenog suda bila decidna u tome da nema nimalo sumnje u pogledu mogućnosti prepoznavanja optuženog od strane oštećene, jer oštećena nije ni gluha, ni slijepa. Kod nespornog utvrđenja da je oštećena silovana i da je to učinjeno na način opisan u izreci ove presude, neosnovano se od strane odbrane optuženog, kao i u razlozima prvostepene presude iskazuju dileme u vezi sa ponašanjem optuženog tokom izvršenja krivičnog djela, na način kako to interpretira oštećena (da je nosio kačket i pokrивao glavu vintericom, a prethodno već prepoznat od strane oštećene, zašto bi otkrivao svoj identitet oštećenju i zašto nije odustao od svoje namjere kada je već bio prepoznat od strane oštećene, zašto bi oštećenu iznosio 27 m izvan kuće, kada je silovanje mogao izvršiti i u kući, kako to da na odjeći oštećenog nije pronađen trag zemlje). Nije neuobičajeno da

izvršilac krivičnog djela silovanja bude poznat svojoj žrtvi, ili da joj tokom izvršenja djela otkrije identitet. Činjenica da saslušani svjedoci nisu potvrdili da je optuženi uobičajeno nosio kačket, te to što mu kačket nije oduzet, posebno kada se ima u vidu da nije vršen pretres kuće optuženog, kako to proizilazi iz iskaza saslušanih svjedoka O. Š., B. M. i J. Đ., ne isključuje mogućnost da je optuženi u vrijeme izvršenja krivičnog djela imao kačket. To što na oduzetoj odjeći optuženog nisu pronađeni tragovi zemlje takođe ne dovodi u sumnju iskaz oštećene, jer se ona u svom iskazu nije mogla decidno izjasniti da li je nešto od odjeće optuženi skinuo prije nego što je nad njom ostvario nasilan polni odnos. Donekle neuobičajeno ponašanje optuženog (koje se potencira od strane njegove odbrane, te u razlozima prvostepene presude), može se objasniti činjenicom da je optuženi, kako to proizilazi iz njegovog iskaza, te nalaza i mišljenja vještaka odbrane neuropsihijatra dr P. G., u vrijeme izvršenja djela bio u stanju akutne i po tipu obične alkoholisanosti i uslijed toga smanjeno uračunljiv, ali ne i bitno, te da je optuženi hronični alkoholičar, kod kojeg su utvrđene i specifičnosti u smislu poremećaja ličnosti (pretežna anksioznost i afektivna nestabilnost). Kao izvršioca ovog krivičnog djela optuženog ne isključuje ni to što je u nalazu i mišljenju vještaka neuropsihijatra dr P. G. konstatovano da optuženi ranije nije ispoljio sklonost ka izvršenju ovakvog krivičnog djela, jer je i taj vještak pojasnio da on takvih elemenata nije našao iz podataka u spisu, kao ni iz toga što mu je optuženi prilikom eksploracije ličnosti prezentirao. Činjenica da optuženi ranije nije ispoljio takve sklonosti, ne znači da ih nije ni bilo, jer je moguće da su ostale neotkrivene, a čak da i nisu ranije ispoljene, to ga ne isključuje kao izvršioca ovog krivičnog djela. Isti značaj ima i činjenica istaknuta u iskazu svjedokinje S. B., bivše vanbračne supruge optuženog, da je optuženi prema njoj dugo vremena prije prestanka njihove vanbračne zajednice, a koja je prestala 2000. godine, ispoljavao seksualnu nezainteresovanost i da prema njenom mišljenju optuženi nije zainteresovan za bilo šta drugo osim za alkohol i cigarete. U ovom dijelu iskaza svjedokinja daje svoje mišljenje i tako izlazi izvan domena svjedočenja, a posebno kada se ima u vidu protek vremena od prestanka vanbračne zajednice optuženog i ove svjedokinje.

Prihvatajući u potpunosti vjerodostojnim iskaz svjedokinje A. K. i nalazeći njegovu potvrdu u ostalim, pred prvostepenim sudom provedenim dokazima, ovaj sud dolazi do zaključka da je u potpunosti dokazano da je optuženi u svemu postupao na način opisan u izreci ove presude.

Iz utvrđenog činjeničnog stanja proizilazi da se u radnjama optuženog stiču sva obilježja bića krivičnog djela silovanja iz člana 193. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ RS, pa kako iz nalaza i mišljenja vještaka neuropsihijatra dr P. G., proizilazi da je u vrijeme izvršenja krivičnog djela optuženi bio u stanju smanjene uračunljivosti ali ne i bitno, isti je i krivično odgovoran. Utvrđujući oblik vinosti sa kojim je optuženi počinio ovo krivično djelo, sud nalazi da je u odnosu na osnovno djelo silovanja optuženi postupao sa direktnim umišljajem, dok je u odnosu na kvalifikatornu okolnost, tj. nastupanje posljedice u vidu teške tjelesne povrede oštećene, kod optuženog postojao eventualni umišljaj. Iz opisanog načina izvršenja djela proizilazi da je optuženi od početka iskazao namjeru da sa oštećenom ostvari nasilan polni odnos, da je bio svjestan od strane oštećene iskazanog protivljenja toj njegovoj namjeri, a što je obzirom na starost oštećene i njeno fizičko stanje bilo dovoljno da kod optuženog stvori svijest o stvarnom otporu oštećene, te da je optuženi bio svjestan da izvlačeći oštećenu iz kuće i udarajući je pesnicom na taj način slama njen otpor i

da potom nad oštećenom ostvaruje prinudan polni odnos, koju posljedicu je i htio, a isto tako je bio svjestan da ovakvom primjenom fizičke sile nad oštećenom istoj može nanijeti tešku tjelesnu povredu, a na koju posljedicu je pristao.

Prilikom odmjeravanja kazne optuženom, a polazeći od svrhe kažnjavanja propisane u članu 28. KZ RS i rukovodeći se opštim pravilima o odmjeravanju kazne propisanim u članu 37. stav 1. i 2. KZ RS, sud je kao olakšavajuću okolnost na strani optuženog cijenio činjenicu da je djelo počinio u stanju alkoholisanosti i uslijed toga smanjene uračunljivosti, dok je kao otežavajuću okolnost cijenio činjenicu da je optuženi povratnik u izvršenju krivičnih djela, ranije dva puta osuđivan, iako ne i za istovrsna krivična djela, ispoljenu upornost optuženog u izvršenju krivičnog djela, te činjenicu da je djelo učinjeno prema osobi staroj ... godine. Cijeneći težinu počinjenog krivičnog djela, kao i utvrđeni stepen krivične odgovornosti optuženog, ovaj sud nalazi da će se izrečenom kaznom zatvora u trajanju od tri godine moći ostvariti svrha kažnjavanja.

Na osnovu člana 44. stav 1. KZ RS u izrečenu kaznu zatvora optuženom će se uračunati vrijeme provedeno u pritvoru od 13.01.2007. godine do 02.07.2007. godine.

Primjenom člana 108. stav 3. ZKP oštećena A. K. je upućena da imovinskopравни zahtjev ostvaruje u parnici, jer ista svoj zahtjev tokom postupka nije precizirala, a niti podaci ovog krivičnog postupka pružaju pouzdan osnov ni za potpuno, a ni za djelimično presuđenje imovinskopavnog zahtjeva.

Primjenom člana 99. stav 4. ZKP optuženi je u cjelosti oslobođen od dužnosti naknade troškova krivičnog postupka, jer je utvrđeno da se radi o nezaposlenom licu, bez ikakvih stalnih primanja, koje se izdržava baveći se zemljoradnjom, pa bi plaćanjem troškova krivičnog postupka, po ocjeni ovog suda bilo dovedeno u pitanje njegovo izdržavanje.

Zapisničar

Predsjednik vijeća

Sofija Ribić

Redžib Begić

PRAVNA POUKA: Protiv ove presude može se izjaviti žalba trećestepenom vijeću Vrhovnog sudu Republike Srpske, u roku od 15 dana od dana prijema. Oštećena žalbu može izjaviti samo zbog odluke o imovinskopavnom zahtjevu i troškovima krivičnog postupka.

Za tačnost otpravka ovjerava
rukovodilac sudske pisarne
Amila Podrašćić